

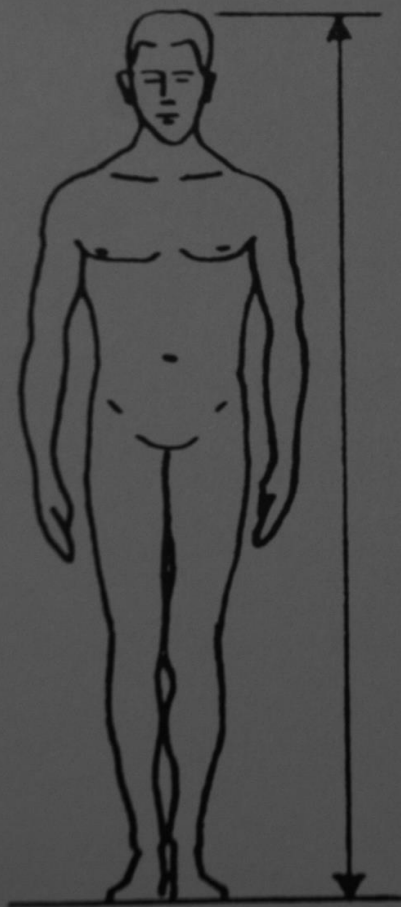

Zdravje in dobro počutje zaposlenih kot ključ do daljše delovne aktivnosti

Metoda Dodič Fikfak

Vse pravice pridržane. Gradiva ni dovoljeno razmnoževati ali razpošiljati v kakršnikoli obliki brez predhodnega pisnega dovoljenja avtorice. Prav tako gradiva ni dovoljeno predelati.

Antropometrija

Odrasli

- Moški 1734.82 mm
- Ženske 1597.66 mm

Odrasli nad 70 let:

- Moški 1681.48 mm
- Ženske 1569.72 mm

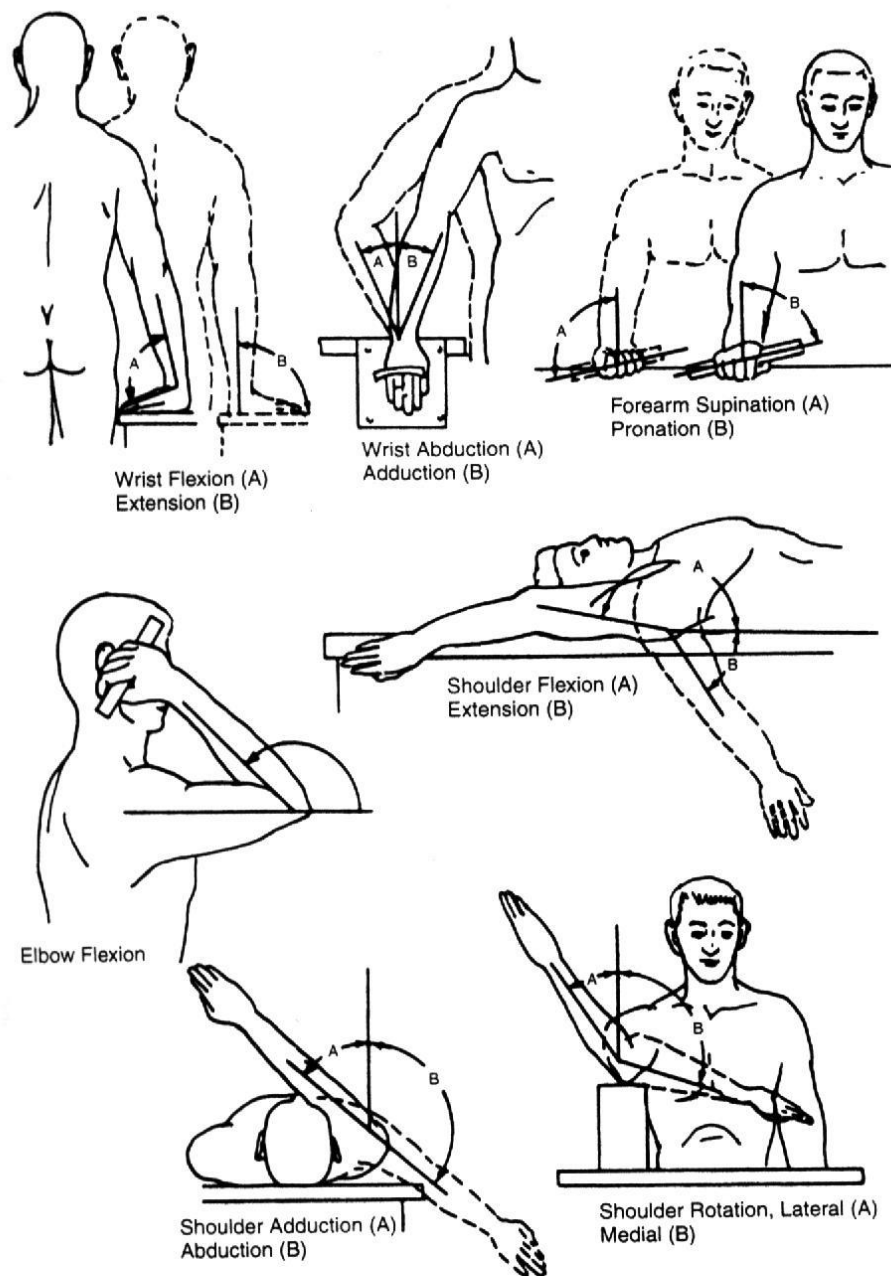

Figure 2-3. (Continued)

Vid

FUNKCIONALNO ZOŽENJE VIDNEGA POLJA: manjša gibljivost zrkul: hitri gibi, sledenje

OSTRINA VIDA: parafoveolarno manj čep

OBČUTLJIVOST ZA BLEŠČANJE: katarakta, motnjave v steklovini

ZAZNAVA MODROVIJOLIČNEGA SPREKTRA, manj paracentralnih čepnic

Pomen dobre osvetlitve: svetlost vsaj 100 cd/m²

Ta tekst je ustrezen (Arial 12 pt)

Bel tekst na črni podlagi tudi ustreza

Rumen tekst na rdeči podlagi je sprejemljiv

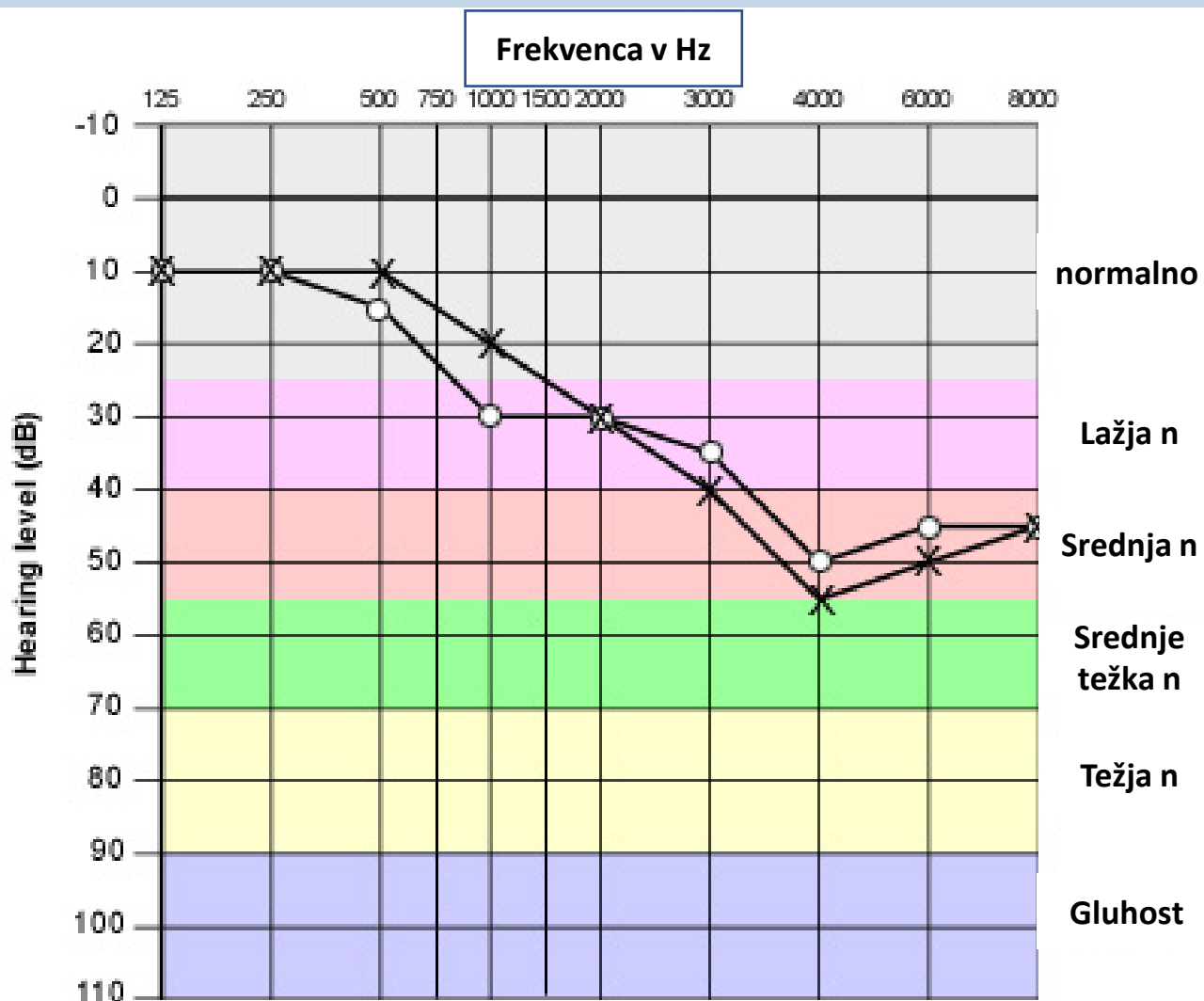
Zelen tekst na modri osnovi ni priporočljiv

Ta tekst je premajhen in neustrezne oblike (Cursiva, 10 pt)

Sluh

- **moški govorci**
- **dobra artikulacija**
- **počasnejši govor (≤ 140 besed/min)**
- **opozorilni zvoki: 500 - 2000 Hz, 60dB**
- **čimmanj šumov iz okolice**

Starostna naglušnost: lažja do srednja stopnja

Propriocepcija, ravnotežje, tip, voh, okus

- Višji prag: temp, vibracije, bolečino
- Slabše ravnotežje: pomen funkcije vida!
- Voh in okus spremenjena

Efektorni sistem

MAK pada: $\Delta \text{MAK} = f(\text{starosti, treninga})$

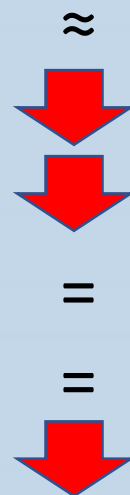
Padec mm moči: zmanjšano število vlaken tipa II + manjši presek mm vlaken in manjše št mot. enot

Ohranjena vzdržljivost mm

Manjša gibljivost sklepov, deg. spremembe

Psihične spremembe

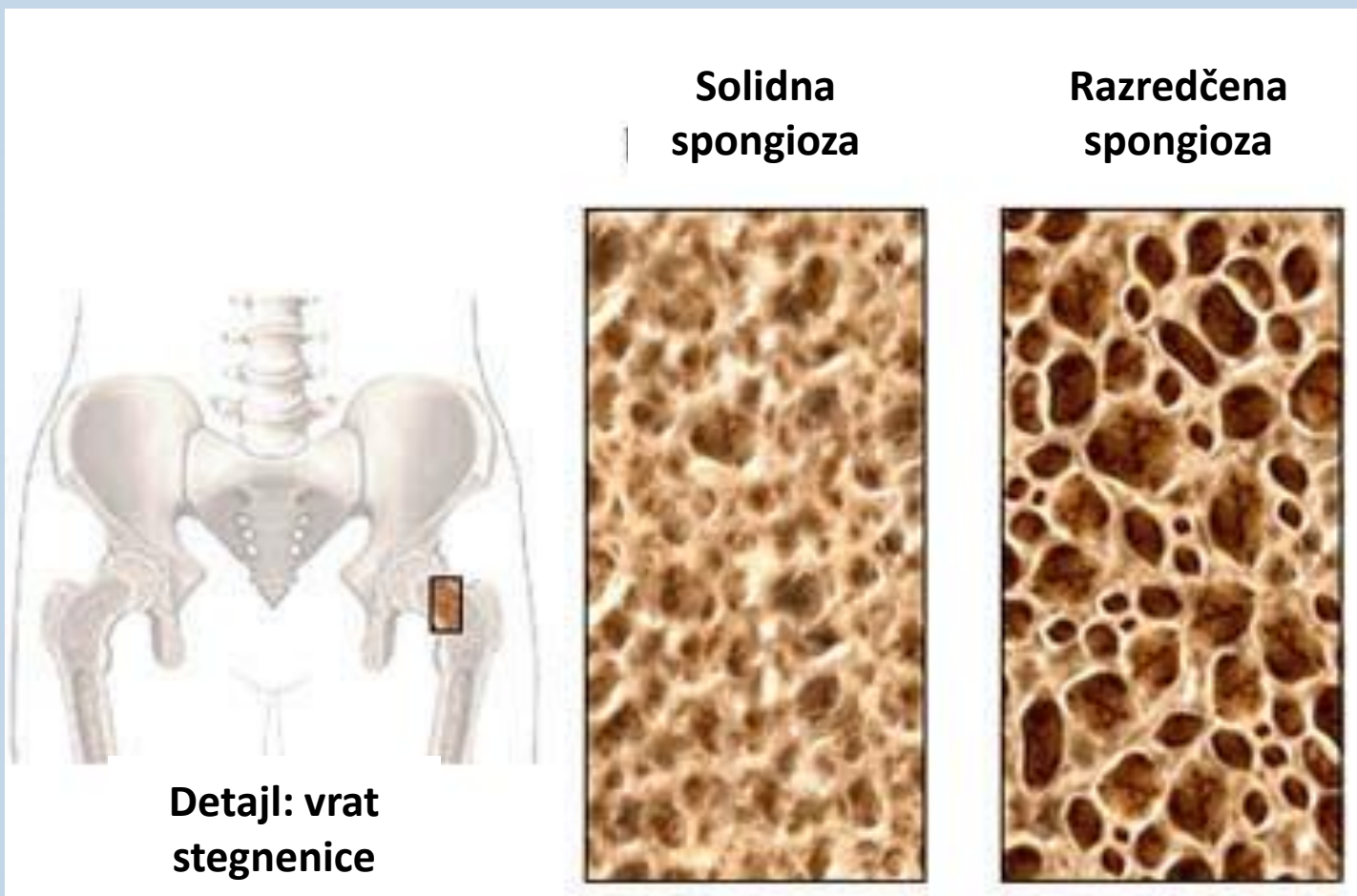
dolgoročni spomin
prospektivni spomin
prostorska predst.
razumevanje jezika
znanje procesov
Hitrost procesiranja inf.

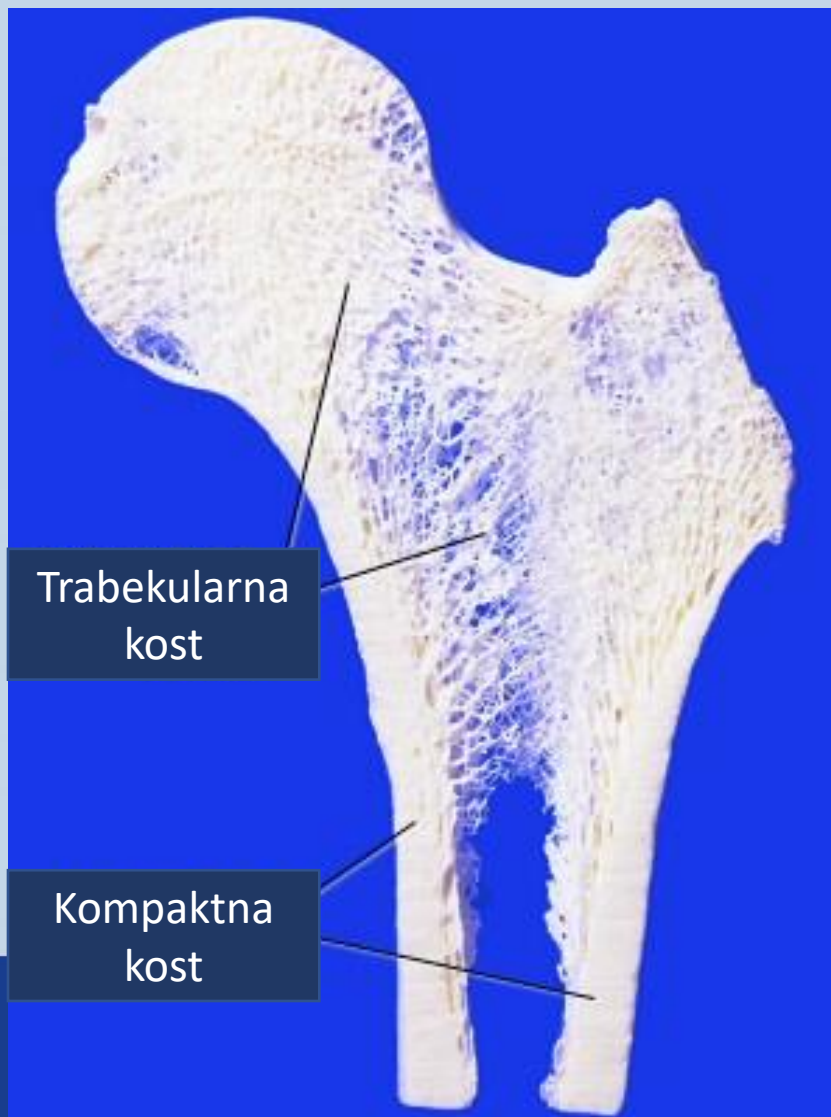
Kontrola gibov

Starejši odreagirajo počasneje (1,5 do 2x)
Gibi so počasnejši in manj natančni

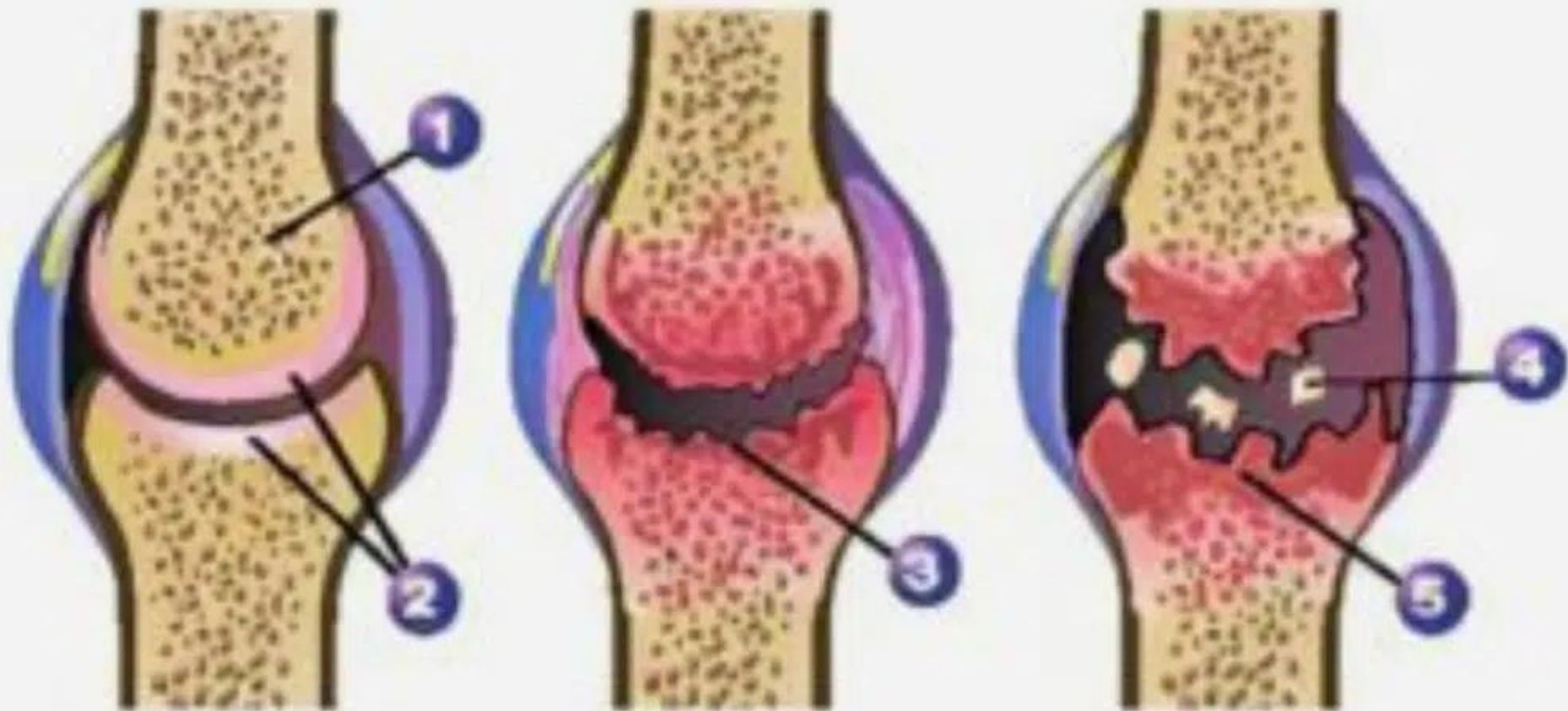
Normalna in osteoporotična kost

Kost

Osteoartritični sklep

Examples of Disc Problems

Normalna MP

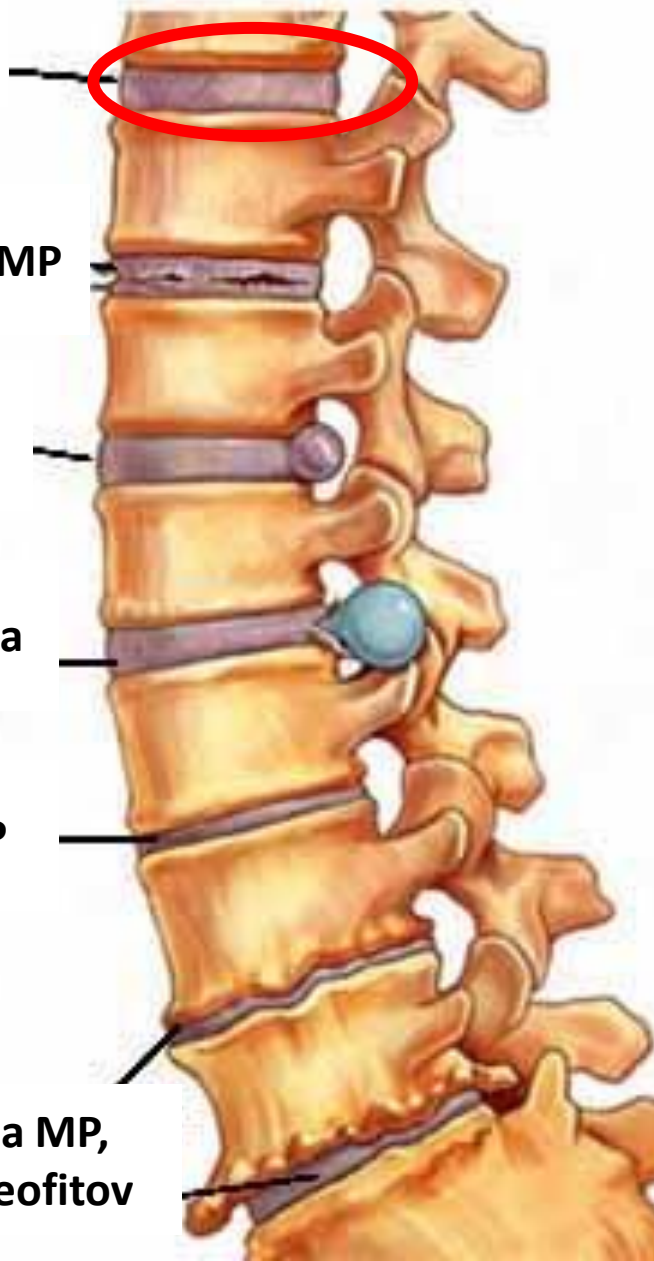
Degenerirana MP

Izbočena MP

Hernija diskusa

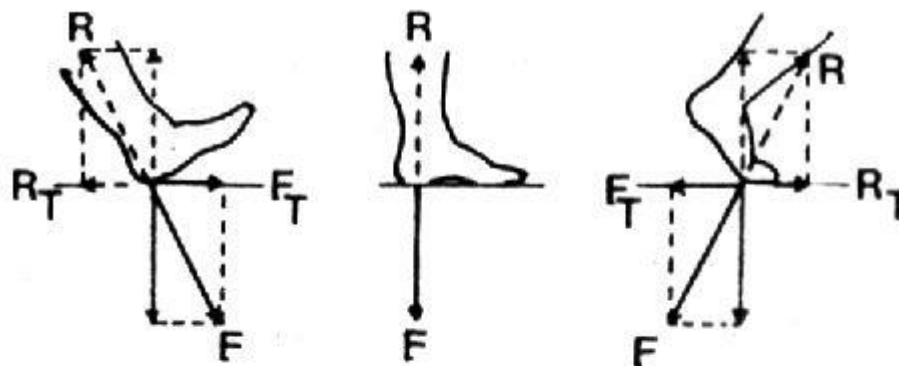
Stanjšana MP

Degenerirana MP,
formacija osteofitov

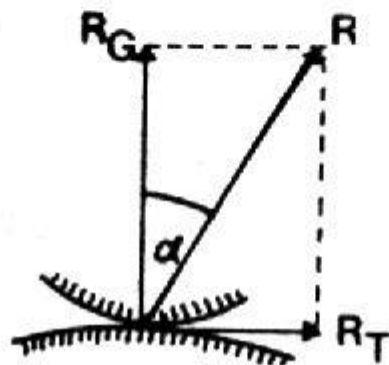

Zdrs

1

2

Starajoča se populacija

2050:

med starimi do 65 />65 = 1/3 tistega iz leta 1950

Produktivnost in starost

Avoli in Waldman (1994). Analiza serije študij

- starost predstavlja majhen delež variance v testih sposobnosti, ko se izkušnja, izobrazba in tip zaposlitve upoštevajo kot confounderji.
- delovna izkušnja ima malo vrednost v predvidevanju ohranjanja delovne sposobnosti na daljši rok, razen za kompleksna dela
- ocenjevanje nadrejenega ni pokazalo kakršnekoli jasne sistematične povezave med starostjo in produktivnostjo

Employer-employee match data

- Številne študije kažejo najvišjo produktivnost okrog 40 leta, manjše število pa pri starejših
- Kotlikoff& Wise: produktivnost agentov v zavarovalnici merjeni s številom sklenjenih pogodb raste s starostjo
- Boersch-Supan et al. Delavci v proizvodnji avtomobilov – podoben rezultat (število malih napak je s starostjo večje, velik napake delajo mladi delavci)

Staranje in inovacije

- Zgodovinarji opisujejo strmo linijo inovacij v poznih dvajsetih in tridesetih letih (Lehman 1953, Simonton 1988)
- Jones (2010): starost in velika odkritja. Povprečje je bilo 39 let, krivulja ima obliko log normalnosti z dolgim desnim repom
- V 20.stoletju povprečna starost odkritja narašča, mediana 2 leti več, srednja vrednost pa 8:
 - Večja povpr starost gre na račun daljšega življenja in
 - Zamika začetka raziskovanja (kompleksnost raziskovanja, dlje časa do diplome-naziva)

Staranje in patenti (Jones 2009)

Prijavitelji patentov v 20.stoletju:

- Povečuje se starost prvega patenta
- Povečuje se specializiranost patentov
- Povečuje se velikost timov

Starost prijaviteljev patentov okrog 50 leta.

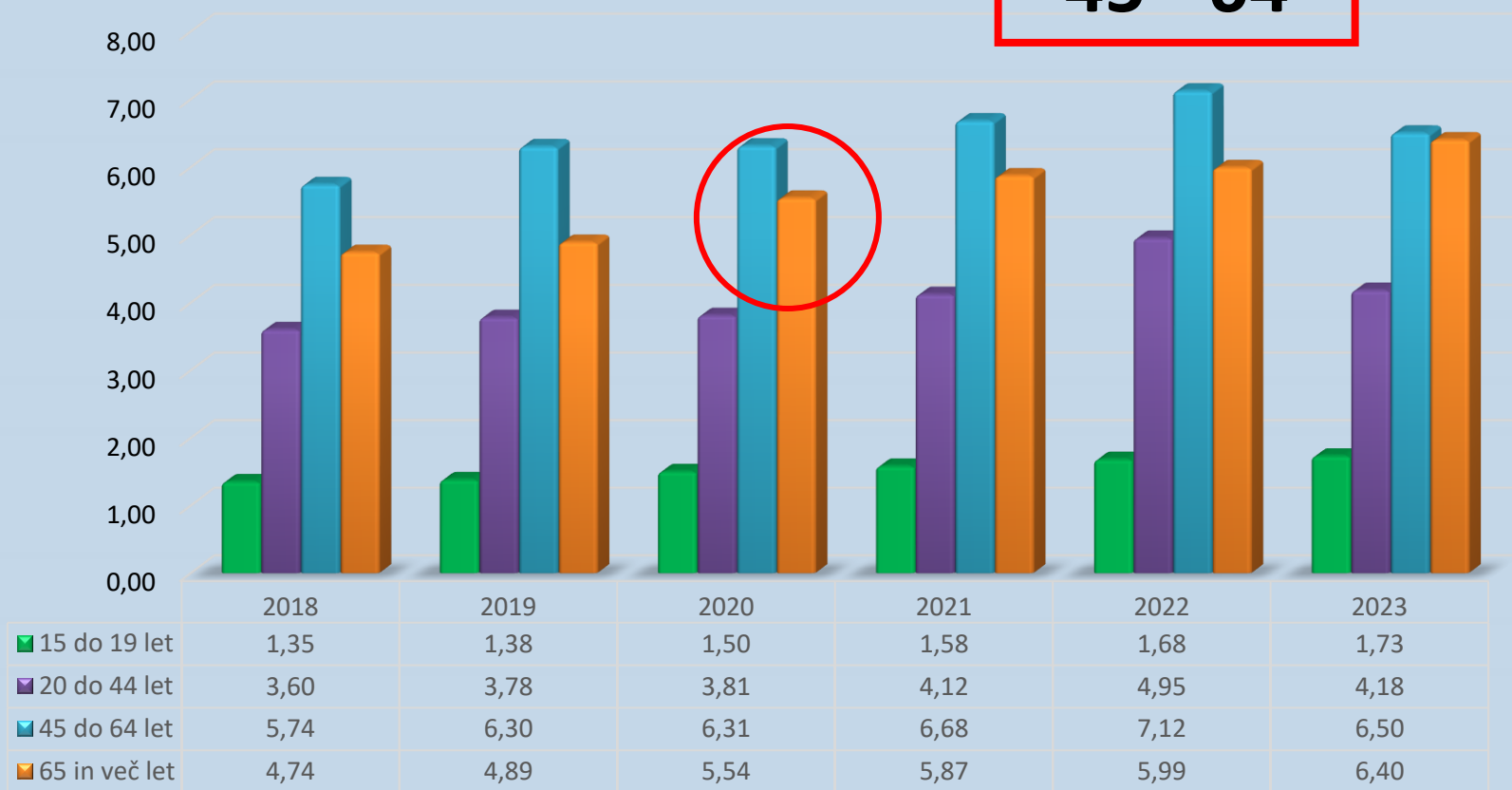
Ocena učinka staranja na produktivnost v ZDA za naslednji dve desetletji je blizu 0.

V prihodnost na
izkušnjah preteklosti

Odstotek BS po starost. skupinah

45 - 64

V prihodnost na
izkušnjah preteklosti

Število primerov/100 zaposlenih

20 - 44

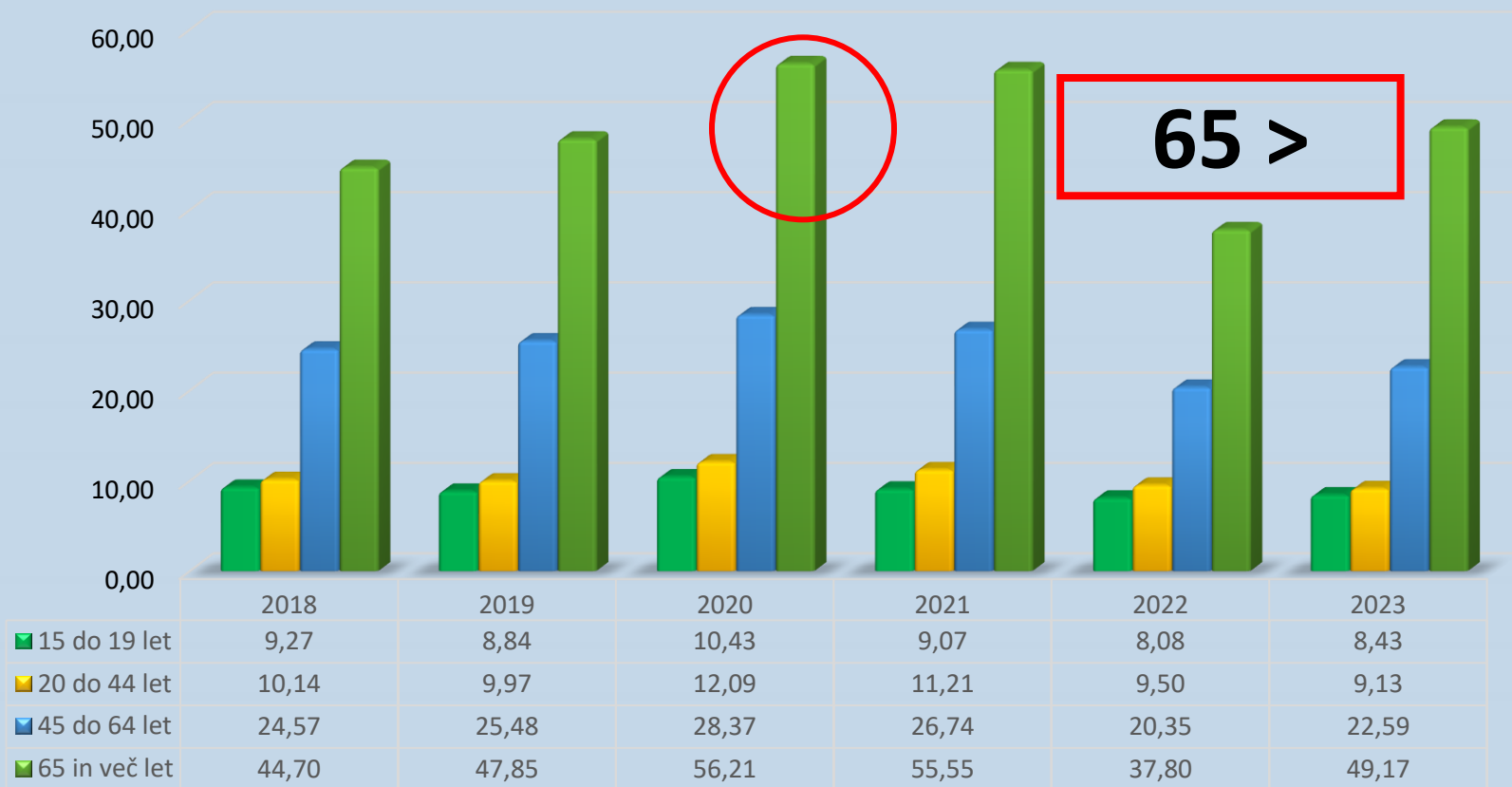

- 15 do 19 let
- 20 do 44 let
- 45 do 64 let
- 65 in več let

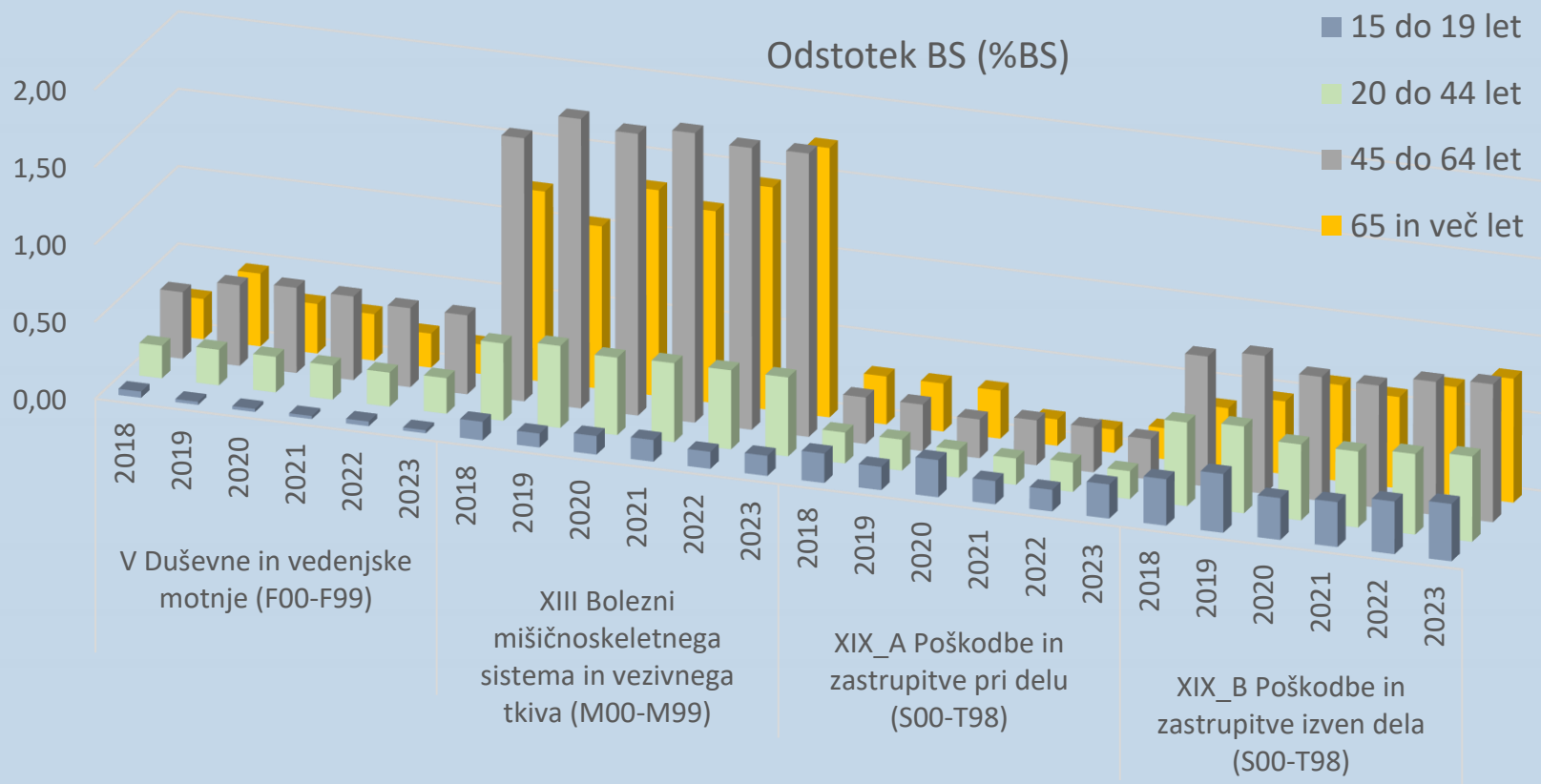
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
15 do 19 let	52,97	56,83	52,37	63,49	75,94	75,13
20 do 44 let	129,73	138,61	114,85	134,14	190,22	167,21
45 do 64 let	85,30	90,30	81,18	91,24	127,65	104,96
65 in več let	38,71	37,30	35,97	38,58	57,79	47,52

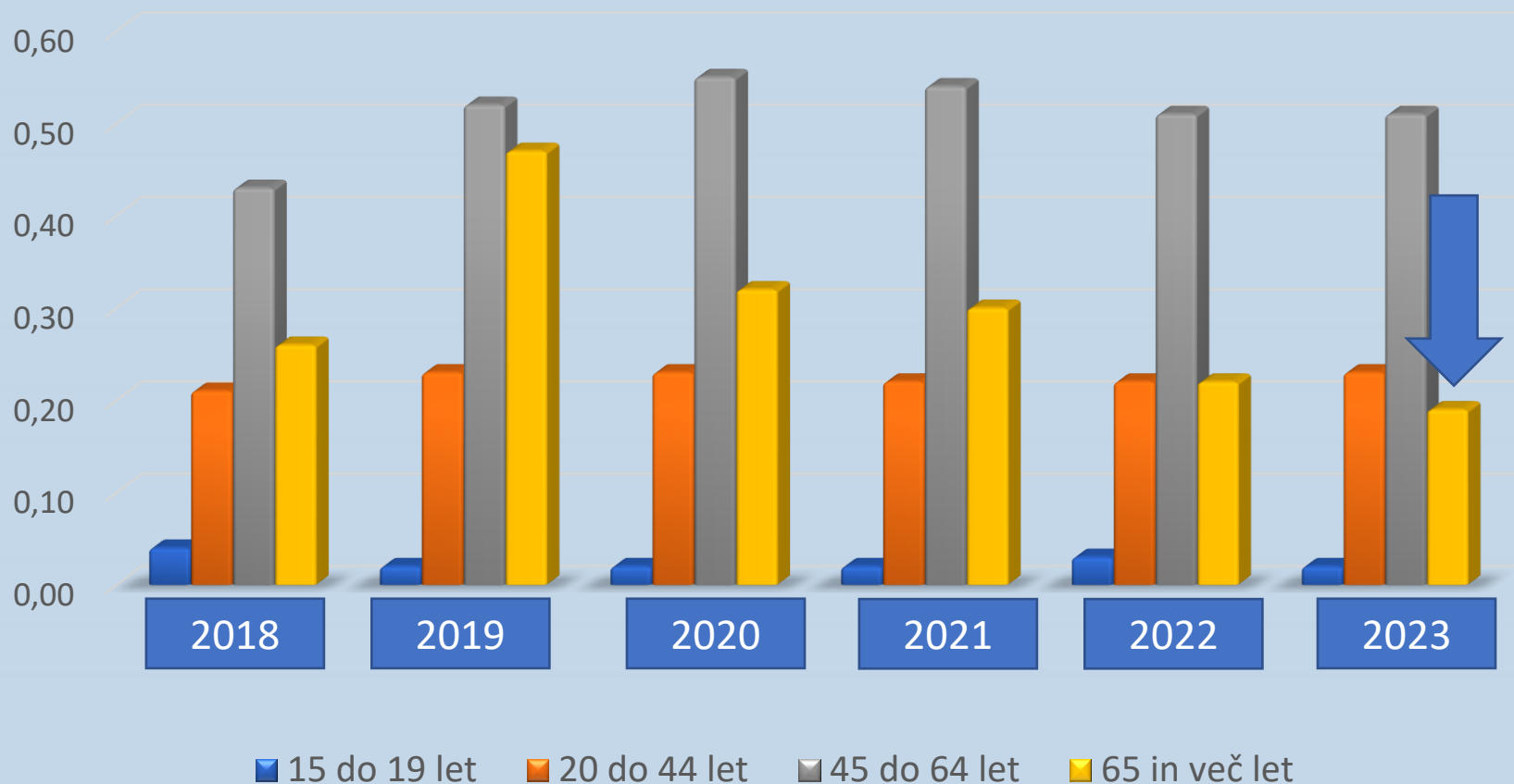
Povprečno trajanje ene odsotnosti

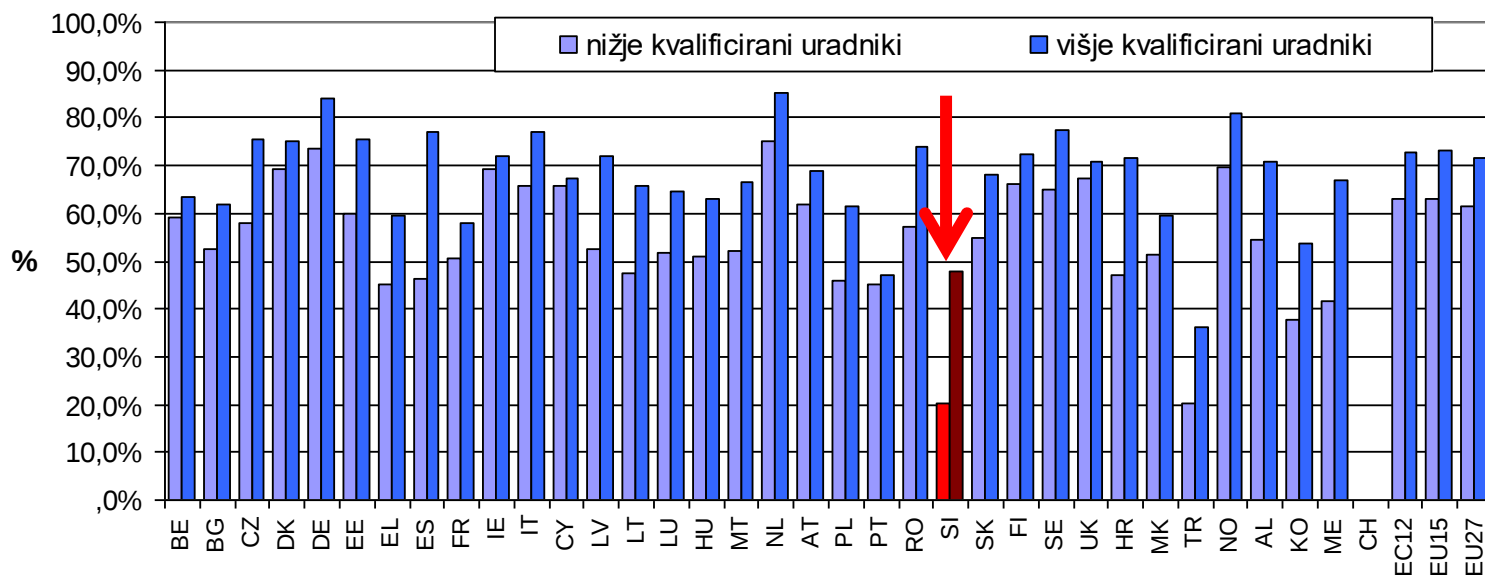
% BS po najpogostejših skupinah bolezni in starosti

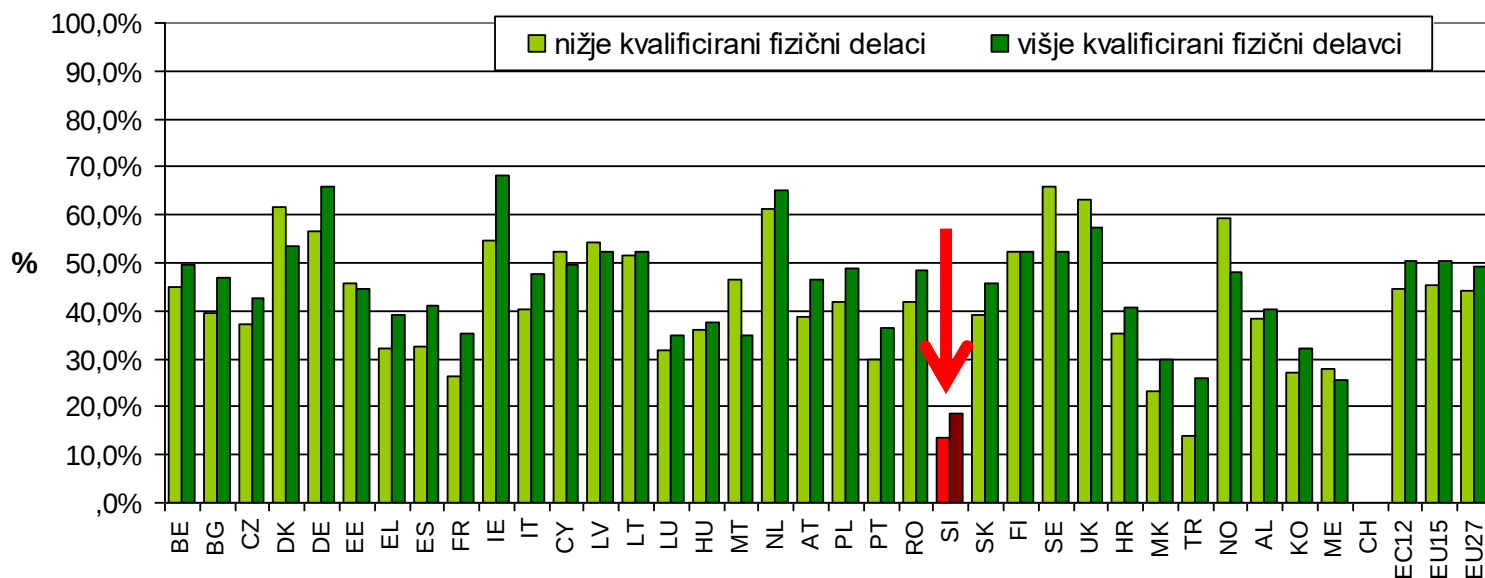
% BS duševne in vedenjske motnje po starostnih skupinah

Ali boste lahko opravljali isto delo, ko boste stari 60 let?

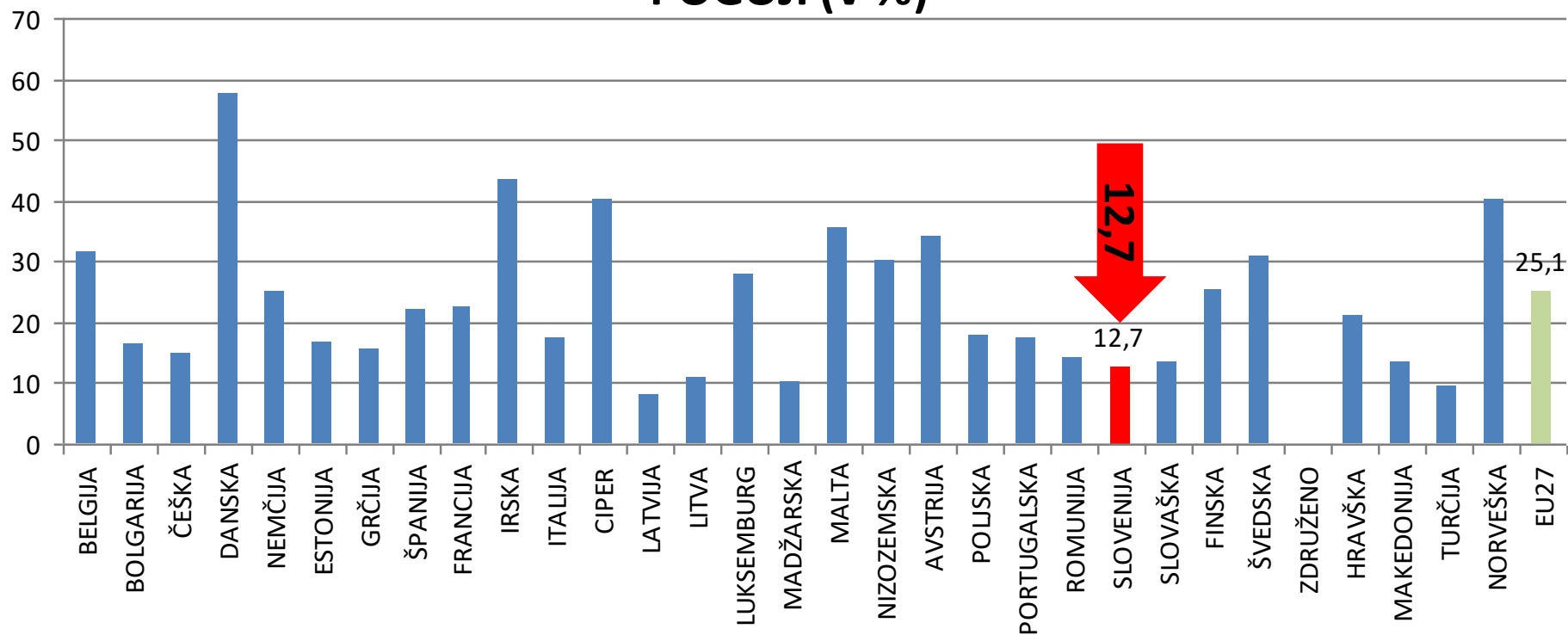

Ali boste lahko opravljali isto delo, ko boste stari 60 let?

Zadovoljstvo

DELEŽ RESPONENTOV STAREJŠIH OD 50 LET, KI SO POROČALI DA SO ZELO ZADOVOLJNI S SVOJIMI DELOVNIMI POGOJI (V %)

2050

EU: 30% > 65 let:

- Podaljševanje delovne dobe
- Podaljševanje življenja

ZA/PROTI

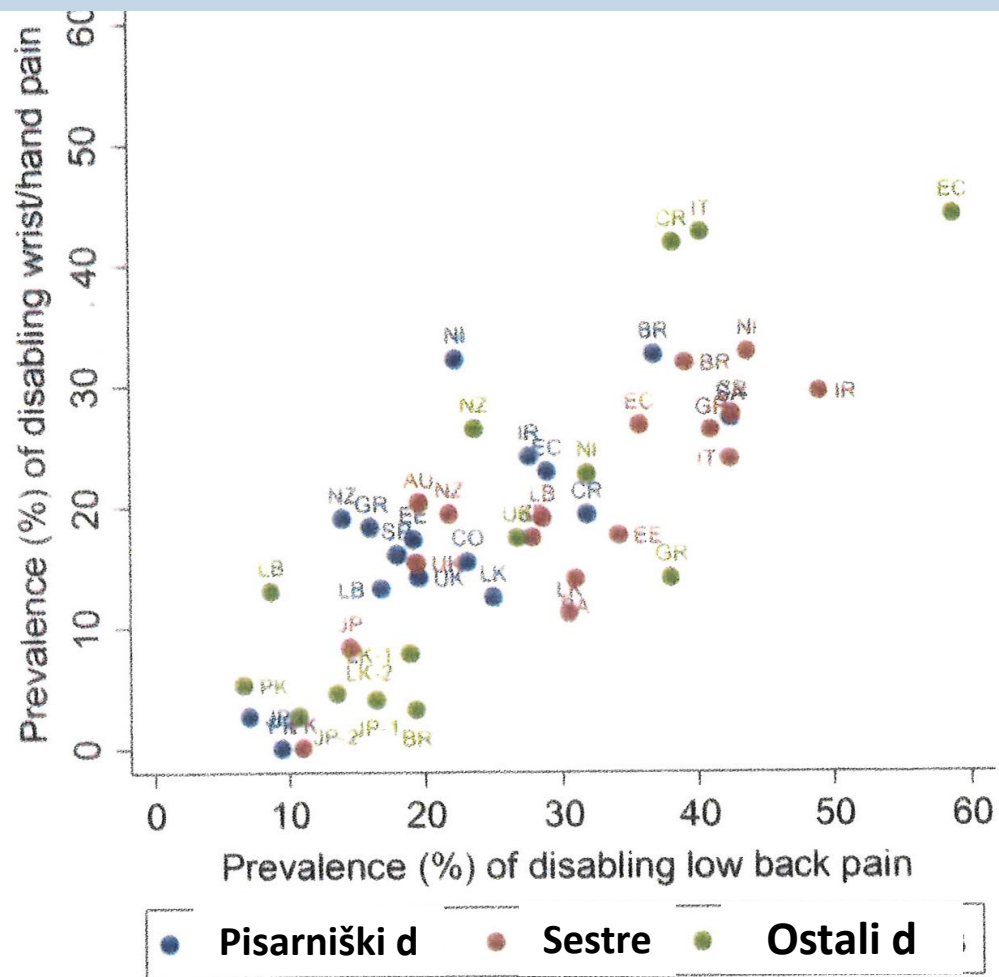
- **Kako je mogoče delati s kronično KMB**
- Je delo za delavca s KMB dobro za njegovo zdravje
- Kako so pri delu delavci s KMB dejansko omejeni
- Kako pogosto jim KMB omejujejo delazmožnost
- **Kaj lahko naredimo na delovnem mestu, da bi izboljšali produktivnost delavcev s KMB**
- Kateri so prediktorji invalidnosti zaradi KMB
- **Če delavci s KMB želijo delati dlje, kaj lahko naredimo, da jih v tem podpremo**
- Kako vlogo imamo pri tem zdravniki

KMB in delazmožnost

- Starost je največji dejavnik tveganja za lokalno bolečino
 - Prizadene 1 od 3 (50-59 let)
 - 2/3 povezujejo z delom in delom na domu
-
- Nekomplicirana bolečina v križu (nejasen trend s starostjo)
 - CUPID: 55% višja prevalenca med 50-59 letom/20-29

REZULTATI SE ZELO RAZLIKUJEJO MED DRŽAVAMI IN NISO
ODVISNI OD OBREMENITEV NA DELU

Hvala

univerzitetni
klinični center ljubljana

